

Značajne so rjavo-rijaste zvezdice, s katerimi je celo jabelko posipano; te zvezdice združijo se mnogokrat v večje rijaste slike. Meso je rumeno-belo, fino, ob popolni zrelosti krhko, drugače hruskavo, ter ima fin, prijeten mirisni okus.

Peščisce je čebulaste oblike, dotika se skoro neposredno pečlja, njega os je votla, ter nekoliko odprta; predali so veliki ter skoraj dve tretjini peščisce zavzemajo; peške so navadno slabo razvite, podolgovate in ošpicene; cev, ki podaljšuje jamo, v kateri sedi muha, je kratka in široka; muhini listki je ne zakrivajo, prašniki sedijo globoko. Sad zori sredi meseca novembra in traja dobro shranjen do meseca marcija ali aprila. Jabelko je priljubljen namizni sad. Trgati se mora pozno in oprezno, ranjeno rado hitro gujije, a prerano trgano postane velo.

Drevo ima precej veliko, široko, malo obokano krono, veje stojé precej vodoravno od debla. Rodovitnost kanadske renete se obče hvali. Drevo močno in hitro raste, krona je močno listnata, ter polna sadnih mladik. Sorta uspeva v naših krajih v toplejših legah, ter v rodovitni, dobri, če tudi lažji zemlji izvrstno. Krona se pa mora večkrat iztrebiti, ker inace se zaraste popolnoma z lesenimi mladikami, ki drevo nepotrebno slabijo. Čez nekoliko let je navadno potrebno, da se drevo pomladi, t. j. da se mu cela krona odvrže, in nova vzgoji, ker ga njega redna rodovitnost oslabi. Letne mladike so debele, volnate, ter z debelimi pikami posejane. Cvetni popki so veliki in tópi, koglasti ter z volno obdani; lesni popki so špicasti, volnati in trdo k mladikam pritisnjeni; listje je podolgovato, zelo veliko, ter ostro zobnato; zgornja stran listja je temno zelena, spodnja je pokrita z volno; žile po listju so močne. Zavoljo velikega sadu naj bi se drevo sadilo bolj na krajih, kjer veter preveč ne pritiska.

Kdor želi te sorte, dobi drevesa in cepiče med drugimi pri cesarjevič Rudolfovem sadjerejskem društvu pri Sv. Juriju na južni železnici in pri deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru. Fr. Matjašič.

Sejmovi. Dne 2. julija v Šentilji pod Turjakom, na Gori pri Ptuj, v Pletrovčah, na Polensčaku, na Remšniku in na Rečici. Dne 4. julija v Mariboru, v Podplatu, v Vidmu in v Vuzenici. Dne 6. julija na Ptuj in v Spielfeldu. Dne 7. julija v Kapli in Vojniku.

Dopisi.

Iz Šaleške doline. (Slovesnost.) Pretekle dni se je vsa šaleška dolina oblekla v praznično oblačilo in dnevi od 10. do 15. junija so bili tu dnevi veselja, kajti mil. knezoškof in višji pastir so po našej lepej dolini delili zakrament sv. birne na stotine mladini. V četrtek 9. okolo 6. ure pripeljali so se v Št. Janž na vinski gori, kjer so jih pričakovali duhovniki iz domače in sosednjih v dekaniji, šolska mladina z učitelji in lepo novo šolsko zastavo, katera je bila pred birno pripravljena in na binkoštno nedeljo popoldne pred večernicami slovesno blagoslovljena. Banderce so čé. šolske sestre v Mariboru iz krasnega blaga prav okusno napravile; na eni strani se vidi podoba sv. Alojzija, in na drugi podoba brezmadežne Device Marije. Isti večer je bilo v cerkvi izpraševanje šolske mladine iz krščanskega nauka; pred tem so bile molitve in sv. blagoslov. Drugi dan — kvaterni petek — se je deževno vreme, ki je zelo oviralo okinčevanje in druge priprave, izjasnilo in nastopil je krasen vroč pomladni dan. Sv. cerkveni obredi blagoslovljenja novih od g. Alberta Samassa v Ljubljani vlitih zvonov

so se pričeli ob 8. uri zjutraj, zatem je bila sv. maša, katero so, kakor tudi po sv. maši pridigo, opravljali mil. knezoškof sami, in potem deljenje sv. birne okolo 130 birmancem. Okolo 1 ure popoldne so sv. opravila minila. Potem so se podali mil. knezoškof v župnišče, kjer so se vršile predstave itd. Okolo 4. ure popoldne so se mil. višji pastir, spremljani od vseh duhovnikov, poslovili in odpeljali v Št. Ilj pri Gradiču, kjer so bili, kakor tudi po vsej šaleški oblini prav svečano sprejeti, tako v Škalah, v Št. Martinu, pri sv. Mihaelu pri Šostanji v Št. Janžu so na večer prihoda mil. knezoškofa hiše lepo razsvetili in po bližnjih hribih lepe krese zažgali, posebno lep je bil kres iz smolenjakov na gomzarjevej peči nad župnijsko cerkvijo, sestavljen v podobi križa; krepko pokanje iz topičev je vse te dni povelicevalo slavnost in daljnim krajem oznanjevalo, da se tu posebne svečanosti vršijo. Novi zvonovi Št. Janski so vglasbeni v F-dur (f, a, c) ter imajo težo skupaj kakih 31 starih centov, namreč večji okolo 17, srednji črez 9, in mali črez 5 centov. Zvonovi imajo mehak, mili glas. Stari zvonovi, katere je zvonar v račun vzel, so bili vlitii v Celji v livarni Konrada Schneider-ja in sicer večji težak kakih 10 starih centov, v letu 1723, srednji, težak kakih 7 centov, leta 1708, in mali kake 3 cente težki zvon leta 1724. Naj bi novi zvonovi, ki so prevz. knezoškofu prvokrat v pozdrav zapeli, mnogo mnogo let budili župljane k časti božji!

Iz Vojnika. (-Edinost.) Naše mlado društvo je napravilo, kar je že znano, dne 19. junija t. l. prvi svoj shod pri gosp. Karolu Vrečarju. Dolgo se je ustanavljalo in da je res potrebno bilo, izpričala je mnogoštevilna vdeležba ljudstva, zavednih kmetov in tržanov in drugih gostov. Dež je lil, vender ni jih mnogo preplašil. Po starih popoldne zaigrala je vrta Šmarijska godba »Naprej zastava Slave«, da so kar odnevali veliki prostori. Na to nastopi č. g. Fr. Lekše in pozdravi v imenu osnovalnega odbora pričujoče. Razloži in prebere jim pravila, katera je z odpisom dne 16. maja c. kr. namestništvo potrdilo. Pove zbranim koristi, katere bode imel vsak ud od tega društva, ker bo lahko za nekoliko krajcarjev čital poštene slovenske časnike in knjige, katere se bodo naročevale od udnine. Težko, pravi govornik, se je godilo Slovincu v prejšnjih časih, ker ga je zatiral oblasten Nemeč, pestil oholi Madjar in mu za nokte zabijal trnje vročekrvni Italijan. Toda ti so bili ptujci »a tuđe dete tvoje nije«, torej ti za nas slovenske otroke mnogo sreča in ljubezni niso imeli. Tem sovražnikom pridružili so se še nevestni sinovi »majke Slave«, nemčurji, kateri so zdaj najhujši in najnevarniši sovražniki. Toda tudi teh se Slovincu ni treba bati. Poznavati naj se uči svoje pravice, katere mu daja država, in posluževati se mu je vseh dovoljenih sredstev in poštenih pripomočkov, katere mu postava dovoljuje, ona postava, katero so potrdili naš presvitli cesar, ki želijo mir in edinost med vsemi narodi in zato je govornik tudi pozval pričujoče, naj trikratni »živio« presvitlemu cesarju zakličejo, na kar je godba zaigrala cesarsko pesem. Potem je nastopil vlč. kanonik gosp. dr. Gregorec ter pojasnjeval v daljnem zelo poučnem govoru razvitek naših društev in vsega gibanja med Slovenci, začetek, korist in potrebo društev. Večkratni glas »tako je« med kmeti, »to ni prav« med zavednimi možmi je pričal, da je č. govornik kakor vselej na pravo struno zadel. Pojasnjeval je tudi naše razmere v državnem zboru ter ljudem o novem denarju poročal, kar je vidno vsakega zanimalo, kako se hoče zdaj, ko vse toži, da ni denarja, ves svet naenkrat pozlatiti. Po govoru se je kar začelo vpisavanje udov, katerih se je toliko vpisalo, da človek ne bi tega pričakoval. Na to se je izvolilo vodstvo, v katerem je eden duhovnik, dva župana in

pa pet tržanov in škofjevaški občinski svetovavec. Nastopil se je tudi g. Hribar ter v znani gorečnosti navduševal ljudstvo za vse dobro. Med raznimi prestanki se je godba prav dobro skazala. Omeniti mi je tudi dolžnost, da so nas počastili gostje iz Celja, iz Konjic in iz Št. Jurija in da so nam prišli telegrami iz Št. Pavla, Slovenske Bistrice itd. Hvala Vam, na svidenje zopet kmalu! Po kratkem opisu še bolj kratko mi je omeniti za danes samo to, da se ne bomo prepirali z »Vahterco« in pa vojniškimi odretimi nemškutarji, kje je bolj »luš'no« bilo. Slovenci smo zelo zadovoljni z našo veselico, katero je samo kalila nemčurska nesramnost. Če se ta njim »luštna in vesela« zdi, kakor »Vahterca« piše in se po stari navadi ob poštene Slovence čoha, naj ji bo. Vsak na svoj mlin vodo navrača in vsak po svoje, djal je tisti, ki je kravo s svedrom drl! Torej se še vidimo, »Vahterca« in Vojniški nemškutarji!

Iz Brežiškega okraja. (Razno.) Na Bizeljskem so ameriških trt že mnogo zasadili ter se jim neki to delo prav dobro obnaša; pa že tudi požalnihenih je veliko in se je, kakor se sliši, letos obilno grozdja zastavilo. Žal pa, da je tudi tukaj 31. maja popoldan toča precej škode napravila, posebno še na požalnihenih, nežnih mladičih, koje je precej polomila ali pa celo odbila. — Naj bi vsaj pri tem ostalo, bilo bi še vendar nekaj »amerikanca«! Bolj na slabem so prek Sotle na Hrvaškem, kjer je toča še večjo škodo napravila. — V vašem cenjenem listu št. 18 je bil Jelovski srenjski zastop pohvaljen radi sklepa o »konkubinatu«, ker je sklenil one, ki v divjem zakonu živé, ostro kaznovati, ali pa iz srenje iztirati. — Zeleti bi bilo, da bi se v tej ogledal tudi Bizeljski srenjski zastop ter enako sklenil. Pripoveduje se namreč, da se tudi tam nahajajo ljudje, ki enako živé, srenjski odbor pa se neki malo za to briga, ali ima gotovo tudi nalogo za občinski blagor in pravost skrbeti.

Od Velike nedelje. (Občinsko.) Akoravno naši narodni nasprotniki vse sile naperjajo, da bi nam kratili naše narodne pravice, vendar mora vsakega rodoljuba radost na boljšo bodočnost obhajati, kedar vidi in opazuje, kako je narodna zavest že v našem ljudstvu vkoreninjena. To smo videli in slišali v naši sosednji občini Sodinski ob času volitve občinskega predstojništva. Ko je bil gospod veleposestnik Vido Dovečar zopet enoglasno občinskim predstojnikom voljen, je nagovoril pričujoče gg. odbornike blizo tako-le: Zahvalim Vas, odborniki in vaščani, za častno zaupanje, katero ste mi skoz to skazali, da ste me enoglasno zopet kot predstojnika volili. Čeravno imam svojih opravi dovolj in se tudi občinski posli od leta do leta množujejo, kakor sami vidite, vendar hočem prevzeti ta posel, ter vestno in nesebično gospodariti v prid naše občine in tudi v širjem pomenu na blagor naše mile domovine pri vsaki priliki, kolikor mi bo mogoče. Kljub temu, da nam nekateri stroški, osobito za šolo rastejo, smo vendar v zadnjih treh letih lepo svoto prihranili, kar kažejo posojilne knjižice, in bode tudi vpridhodnjé moja skrb, da se vsaka tudi manjša svota, katero prigospodarimo, obrestno naloži. Polagam pa Vam na srce in Vas prosim, častiti gg. odborniki, delajte tudi, kolikor Vam mogoče, v prid občine in posebno povdarjam, bodite in ostanite vselej zvesti in odločni narodnjaki, bodisi ob času kake volitve ali pri kateri bodi priliki in pokažite s tem, da ste tudi ene misli z menoj: Vse za vero, dom, cesarja! Bodimo složni, kajti v edinosti je moč.

Iz Gradca. (Triglava.) [Konec.] Ob 2. popoldan je bil banket v gostilni g. Jagodiča, kjer se nam je na splošno zadovoljnost postreglo. Udeležilo se ga je do 80 oseb, med njimi mnogo odličnih rodoljubov kot gg.: dež. glav.

nam. dr. Jurtela, kranjski dež. odbornik dr. J. Vošnjak, dež. poslanec dr. Dečko, predsednik Šmarijske čitalnice Stabuc, dr. Drč in dr. Majaron iz Ljubljane, dr. Treo in Hribar iz Celja, dr. Czipelka iz Šmarija in več drugih. Med banketom govorilo se je mnogo navdušenih napitnic, katere bi bile tudi vredne, da se zabeležijo, a prostor nam tega ne dopušča. Pri koncertu bili so prostori Jagodičeve gostilne do zadnjega prostorčka napolnjeni. Tamburaši in pevci izvajali so vse točke na splošno zadovoljnost, kar je pričalo burno odobravanje. Po koncertu razvila se je prijetna prosta zabava. V torek bili smo povabljeni od tržanov na prijazen holmec sv. Roka, kjer nam je bila pripravljena cela pojedina. Tu se je razvijala še le prava domača zabava. Napitnica vrstila se je za napitnico, katerim so odgovarjali od zvonaj strelji topičev. Pevci so nas pa razveseljevali s popevanjem krasnih narodnih pesmij. V taki zabavi nam je prišla le prehitro ura, ko smo se morali ločiti od prijaznega holmea, s katerega smo videli do polovice slovenske Štirské. Ob 4. popoldan poslovili smo se od trga Šmarije in se odpeljali proti Grobelnu. Do tje nas je spremljalo nekaj gospodov. Stabuc govoril je še tu besede v slovo, odgovarjal mu je g. Jenko, zahvaljevaje se vsem tržanom še enkrat za krasen sprejem. Na to smo se odpeljali s prijetnimi spomini v sreih proti Gradcu. H koncu naj omenim še s posebno pohvalo tržane Šmarija, kateri so ozalsali tako lepo svoj prijazen trg o našem prihodu, nam priskrbeli vozove do postaje in prenočišča ter nas pri sv. Roku tako bogato pogostili. Posebno pohvalo zasluži pa tamošnja častita duhovščina, katéra se je toliko za nas zanimala. Obžalovali smo le, da se ni mogel naše slavnosti udeležiti tudi preč. gospod kanonik in dekan, katerega je ovirala bolezen: a kljubu tej se je vendar dosti zanimal za izlet »Triglava« in je blagovoljno prepustil več sob za prenočišča. *) —r.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nemška levica je zgubila svojega prvaka, dr. Herbst; zadnjo soboto je na Dunaji umrl v 72. letu svoje dobe. Mož je bil pravi oče nemške levice, toda zadnja leta mu je izvil krmilo iz roke pl. Plener. Herbst je bil tri leta minister, Plener pa se vpenja doslej še zastoj na enako mesto in sploh ni tako bistre glave, kakor je bil dr. Herbst; enaka pa sta si v sovrastvu do Čehov in poprek do vseh slovanskih ljudstev. — V času, ko je bil Bismarck na Dunaji, zaprli so več mokroušesih mladeničev zavoljo upitja: »heil Bismarck!« in drugih neredov: izmed teh stoji jih sedaj že več pred sodnijo ali pa so v zaporu. Ne vemo pa, če niso drugi več krivi, toda roka pravice ne more do njih. Škoda. — V torek dne 5. julija pridejo načrti za postave o novem denarji zopet v državni zbor; v odseku je bilo sicer o njih veliko besedij, ali brez nasledkov za načrte same. Iz tega sodimo, da obveljajo vsi načrti tudi v drž. zboru.

Moravsko. Svitli cesar so prišli v nedeljo dopoldne v Brno in slavnosti so se vršile po redu, kakor so ga bili določili že poprej. Cesar so govorili tudi večkrat česki, tako koj v odgovoru na pozdrav dež. namestnika. Navdušenje za Nj. veličanstvo je bilo povsod in veselo znamenje domoljubja. Dnes pa se vrne Nj. veličanstvo na Dunaj.

Štajarsko. Iz ene strani se trdi, da pride vendar-le do shoda nemških veljakov v Gradcu, iz druge pa se kaže, da ne vedó prav, čemu da bi jim shod bil. In